

УДК [378. 018.43:378.016]:811.111

О. А. Старинець, Д. В. Гаращенко

**ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ
ФАХІВЦІВ У СФЕРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ**

Стаття присвячена темі розробки єдиної методики проведення дистанційних практичних занять з іноземної мови у немовних ВНЗ, особливо для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Потреба галузі готельно-ресторанного господарства у спеціалістах, які вільно послугуються іноземною мовою у професійній діяльності, зумовлює необхідність пошуку нових підходів для вирішення проблеми оптимізації дистанційного навчання іноземних мов студентів цієї спеціальності з метою удосконалення їхнього рівня мовної та мовленнєвої підготовки. Мета статті полягає у розгляді та узагальненні ефективних засобів навчання з використанням інноваційних технологій дистанційної освіти у викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа».

Наукова новизна полягає у розробці ефективних педагогічних методів і прийомів з використанням інноваційних технологій для дистанційного навчання іноземної мови за професійним спрямуванням і є спробою визначити найзручніші платформи та онлайн-сервіси для подальшої розробки ефективної методики викладання іноземної мови за професійним спрямуванням для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа».

Охарактеризовано використання у дистанційному процесі навчання англійської мови (за професійним спрямуванням) платформи ZOOM, програми Viber, сервісів та онлайн-ресурсів Kahoot, Flipgrid, LearnEnglish від British Council, LinguaLeo.

Вибір конкретної платформи дистанційного навчання та рекомендації певних онлайн-сервісів залежить від рішення викладача, який повинен орієнтуватися на програмні вимоги, рівень знань студентів та їх вмотивованість, технічні можливості. Загалом спектр платформ, сайтів, служб і сервісів онлайн, підкастів для вдосконалення навичок аудіювання, читання, письма і говоріння є нескінченним, і потрібно орієнтуватися на рівень і мету вивчення мови в кожному конкретному випадку.

Ключові слова: комунікативні компетенції, технології дистанційного навчання, інформаційні технології, онлайн-платформи, онлайн-сервіси, підкасти.

Постановка проблеми та її актуальність. Здійснення спілкування в професійній сфері передбачає досягнення фахівцями з готельно-ресторанної справи певного рівня іншомовної комунікативної компетенції. Пандемія, спричинена COVID-19, зумовила тотальний перехід до дистанційної освіти, включаючи і навчання у вищих навчальних закладах, і хоча окремі елементи такого навчання і застосовувалися раніше, масовий перехід онлайн викликав чимало незручностей. Цей безпрецедентний досвід швидкого переведення викладання у дистанційну площину зумовив необхідність упорядкування засобів і методів такого навчання, адже специфіка вивчення іноземних мов потребує особливого підходу.

На сьогодні не вирішена основна методологічна проблема у галузі розробки єдиної методики проведення дистанційних практичних занять з іноземної мови у

немовних ВНЗ. Досі це відчутно гальмувало процес упровадження дистанційного навчання іноземних мов до практики, що деякі вітчизняні дослідники (Олійник О. В., 2014) пояснюють як відносною новизною, так і складністю проблеми, адже її суть знаходиться на перетині двох предметних галузей: власне методики навчання іноземних мов і новітніх інформаційних технологій.

Проблема ефективного дистанційного вивчення іноземних мов є особливо актуальною для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа», адже до випускників цієї спеціальності висуваються додаткові вимоги щодо володіння іноземними мовами. Потреба галузі готельно-ресторанного господарства у спеціалістах, які вільно послуговуються іноземною мовою у професійній діяльності, зумовлює необхідність пошуку нових підходів до вирішення проблеми оптимізації дистанційного навчання іноземних мов студентів цієї спеціальності з метою удосконалення їхнього рівня мовної та мовленнєвої підготовки.

Мета статті полягає у розгляді та узагальненні ефективних засобів навчання з використанням інноваційних технологій дистанційної освіти для формування комунікативних компетенцій фахівців у сфері готельно-ресторанної справи.

Наукова новизна полягає у розробці ефективних педагогічних методів і прийомів з використанням інноваційних технологій для дистанційного навчання іноземної мови за професійним спрямуванням і є спробою визначити найзручніші платформи та онлайн-сервіси для подальшої розробки ефективної методики викладання іноземної мови за професійним спрямуванням для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа».

Матеріалом для написання статті слугували сучасні науково-методичні дослідження таких авторів, як А. А. Андреев, І. В. Герасименко, Ю. В. Триус, О. В. Олійник, С. М. Романюк, І. А. Сидоренко та ін., а також НМК дисципліни «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)»

Виклад основного матеріалу. В умовах карантину навчальні заклади країни перейшли на онлайн навчання, що спричинило масу проблем не лише для викладачів, але й для студентів. У ЧДТУ існує система підтримки дистанційного навчання (СПДН), яка здійснюється з використанням платформи Moodle, науковці університету підготували відповідний методичний посібник (Триус Ю. В., Герасименко І. В., Франчук В. М., 2012) та монографію (Тимченко А. А., Триус Ю. В., Стеценко І. В., Оксамитна Л. П., 2010) для методичного забезпечення використання цих технологій у навчальному процесі. Було розроблено також загальну структуру електронного навчального курсу (ЕНК) та шаблони для ЕНК з деяких дисциплін циклів природничо-наукової та професійної підготовки. ЕНК, по суті, є НМКД в електронному вигляді, який можна використовувати у дистанційному як індивідуальному, так і груповому навчанні, залучаючи електронні технології. Він розрахований переважно на самостійну роботу студентів під керівництвом викладача. ЕНК має постійно оновлюватись, доповнюватись і вдосконалюватись як авторами та викладачами курсу, так і студентами у ході вивчення дисципліни.

Дослідниця І. Герасименко зазначає, що «в електронному навчальному курсі використовуються, як правило, декілька технологій дистанційного навчання. При цьому викладач має керуватися таким принципом: якщо дидактична задача може бути реалізована за рахунок застосування більш простих технологій, то перевага повинна бути віддана саме їм» (Герасименко І. В., 2014). Саме цим принципом послуговувалися викладачі кафедри туризму та готельно-ресторанної справи при обиранні засобів навчання у викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». Викладачі кафедри ТГРС обрали для

проведення занять платформу Zoom, яка видалась простішою за Moodle та не потребувала наявності спеціальних знань у студентів.

Так, дехто зі студентів ФХТСО не мають можливості доєднатися до мережі Інтернет. Слід зазначити, що за умов вмотивованості студентів навіть така проблема має своє рішення. Такі студенти мають змогу доєднатися до заняття онлайн за допомогою свого мобільного пристрою в режимі конференц-дзвінка. Вони активно долучаються до навчального процесу і можуть обмінюватися інформацією за допомогою текстових повідомлень Viber.

Слід зазначити, що специфікою дистанційного навчання є використання як синхронних (веб-чат, відеоконференції і т. ін.), так і асинхронних інформаційних технологій, тобто таких, «за допомогою яких всі учасники системи дистанційної освіти отримують доступ до методичної бази, що має супроводжувати навчальний процес без будь-якого часового та просторового обмеження (електронні підручники та методичні вказівки, друковані матеріали з вправами та тестами, відтворені новітніми засобами мультимедіа або створені у системі Moodle, автентичні аудіо- та відеоматеріали, web-форуми та web-сторінки і т. д.)» (Сидоренко І. А., 2014).

Так, навчання відбуваються за допомогою платформи ZOOM, що є зручним способом інтерактивного спілкування студентів з викладачами та один з одним, із одночасним використанням служби повідомлень Viber, яку має на своєму телефоні кожний студент. Використання платформи ZOOM уможлиблює представлення матеріалів презентацій, відео-, аудіо- та текстової інформації будь-якого документа (Microsoft Word, Microsoft PowerPoint, документів формату pdf чи Excel тощо) за допомогою відтворення екрану організатора відеоконференції (викладача) чи власне студентів. Окрім того, платформа має режим синхронізації звукової інформації в реальному часі під час демонстрації екрану. Тож студенти мають можливість переглядати відео- чи слухати аудіоматеріали разом з викладачем у реальному часі.

Цікавою особливістю платформи ZOOM є окремі конференц-кімнати, коли викладач залучає до роботи лише 2-3 студентів по групах, і окремі групи працюють над спільним завданням, що дає змогу студентам більше спілкуватися і почуватися впевненіше під час підготовки індивідуальних групових завдань.

Платформа ZOOM створює чудові можливості для обміну текстовими повідомленнями за допомогою вбудованого текстового чату, проте недоліком при цьому є неможливість виправляти свої помилки, що, у свою чергу, може бути компенсовано використанням служби Viber.

Позитивною складовою платформи ZOOM є і можливість створити відеозапис заняття чи фрагменту заняття з метою подальшого використання для інших груп чи студентів, що з якихось об'єктивних причин не змогли долучитися до онлайн конференції.

Слід окремо зазначити позитивні особливості текстової служби Viber і чату групи, створеного у цьому додатку, що дає змогу студентам бачити і виправляти свої помилки в реальному часі. Це є величезною перевагою, особливо враховуючи так званий «кліповий» тип мислення сучасного диджиталізованого покоління студентів, які бачать текстові повідомлення своїх одногрупників під час написання диктанту чи надання письмової відповіді на запитання тощо в режимі реального часу, а викладач має змогу звернути увагу студентів на коректний варіант слова, словосполучення, речення чи логічність побудови невеликої текстової відповіді кожного студента, не називаючи навіть помилки, а скерувавши увагу студента на правильний варіант, що його вже було надано одногрупниками, і це, у свою чергу, зменшує час пояснення матеріалу чи засвоєння граматичної структури.

Не слід нехтувати можливістю використання програми Screenshot (чи будь-якої подібної) для миттєвого створення цифрової картини екрану викладачем чи студентами. Власне, програма Screenshot надає можливість не лише створювати скріншот, але й редагувати його, здійснюючи підкреслення, виокремлення певних слів за допомогою іншого кольору, рамки чи кола тощо. Необхідно підкреслити функцію додавання тексту до цифрового знімка екрану чи частини екрану, що дає змогу викладачеві у більш яскравій формі вказати на помилку студентів під час виконання завдань. Крім того, кольорове відображення сприяє кращому запам'ятовуванню матеріалу. Власне, Screenshot надає викладачеві можливість перевіряти домашні текстові завдання студентів більш швидко, ефективно і сучасно.

Окремо необхідно зазначити величезний обсяг онлайн сервісів і програм, якими може скористатися викладач під час роботи над чотирма аспектами мовленнєвої компетенції студентів – читання, аудіювання, письма та говоріння. Зокрема, студентам факультету туризму та готельно-ресторанного бізнесу пропонується платформа Kahoot, що є навчально-ігровим інструментом вивчення і засвоєння матеріалу. Викладач реєструється на платформі за електронною адресою www.kahoot.com і має змогу створити свої завдання у вигляді вікторини з використанням множинного вибору на запитання чи знайти необхідний матеріал у рядку «Пошук». Студенти отримують спеціальний код для реєстрації свого мобільного пристрою в грі (необхідною умовою є використання Google Chrome) на сайті www.kahoot.it. Використання програми Kahoot створює атмосферу здорової конкурентної боротьби чи кожного студента зі своїми друзями, чи між командами студентів за вибором викладача. За допомогою платформи ZOOM студенти мають можливість бачити екран викладача під час цієї гри. Гра-вікторина Kahoot надає змогу викладачеві залучити післядовільну увагу студентів, що сприяє кращому вивченню і подальшому засвоєнню та відтворенню матеріалу.

Окремо слід звернути особливу увагу на ресурс Flipgrid.com, за допомогою якого студенти можуть обмінюватися відеоповідомленнями один з одним і з викладачем, який реєструє грид за електронною адресою групи. Робота з відео має на меті розвинути усі чотири мовленнєві навички студентів. Так, вони мають написати текст для відео, при цьому вони намагаються вивчати слова і вирази задля більш влучної презентації. Готуючись до запису відео, студенти перечитують свої нотатки принаймні декілька разів, таким чином тренуючи свою вимову і сприйняття на слух. Вони повинні говорити лише по суті, оскільки тривалість відео – лише 1 хв. 30 с. І кульмінацією підготовки до запису є розвиток вміння триматися перед камерою. Платформа Flipgrid дає можливість трьох спроб задля запису відео, що сприяє мотивації студентів до самовдосконалення тут і зараз під час запису відеопрезентації. Як уже зазначалося вище, платформа дає змогу іншим студентам коментувати відео однокласників за допомогою текстових повідомлень чи запису коротенького відео. Посиланнями на відео можна поділитися зі студентами інших груп чи з колегами.

Умовою навчальної діяльності студента на занятті є проблемна ситуація, яка уможливорює виникнення навчального діалогу між викладачем та студентами. Такий навчальний діалог є невід'ємною складовою та одним із ефективних методів навчання іноземних мов. Під час дистанційних занять з метою створення проблемних ситуацій використовуються чати та форуми.

Урізноманітнити види навчальної діяльності дає змогу ресурс [LearnEnglish](https://learnenglish.britishcouncil.org) від British Council (<https://learnenglish.britishcouncil.org>), зокрема розділ, що стосується професійного ділового мовлення, – Business English. Окрім різноманітних тематичних текстів та відеоматеріалів, які можна використовувати, зокрема, при вивченні таких програмних тем, як *Abbreviations and Shortenings in Electronic Correspondence, Forms of*

Address in Electronic Correspondence, Structure of Electronic Correspondence (блок текстів із вправами English for Emails), Business Communication Formulas, Job Interview (блок відео з завданнями You're Hired), можна вдосколювати навички читання (блок текстів та післятекстових вправ Business Magazine) та аудіювання (блок аудіозаписів із завданнями для контролю розуміння прослуханого Podcasts for Professionals).

Для надання більшої мобільності та можливості студентам відпочити від комп'ютера ресурс пропонує скористатися мобільними додатками (блок Learn English with apps). Для викладання іноземної мови за професійним спрямуванням для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» корисними виявились додатки LearnEnglishGrammar (UK edition) та LearnEnglishPodcasts.

LearnEnglishGrammar побудований за принципом «тренажера», теми розподілені за рівнем складності від рівня Beginner до рівня Advanced, що дало можливість вибудовувати індивідуальні освітні траєкторії студентів. Після повторення граматичного матеріалу та виконання вправ студент бачить оцінку результатів своїх знань, важливим елементом є можливість самоконтролю – після отримання результатів можна повернутися до неправильно виконаного завдання та переробити його. Це сприяє акцентуації на проблемних питаннях, кращому запам'ятовуванню правил і покращує загальний результат навчання. Після виконання усіх вправ окремого рівня пропонується загальний тест із включенням усіх попередніх граматичних тем, який виконується з обмеженням часу.

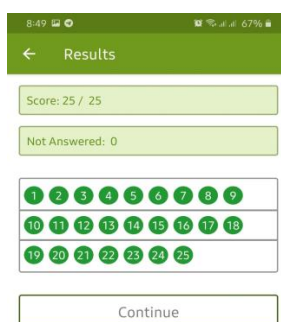
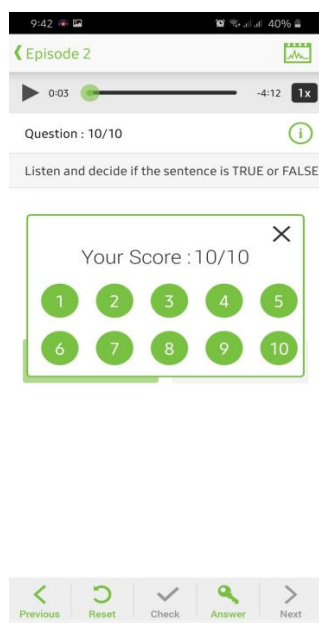

Рисунок 1 – Приклад контролю вивченого граматичного матеріалу у мобільному додатку LearnEnglishGrammar (UK edition) British Council

Додаток LearnEnglishPodcasts можна використовувати для розвитку навичок аудіювання, вивчення нової тематичної лексики, проведення дискусій. Аудіоролики начитують носії мови, студенти навіть можуть почути різні акценти, що дає змогу поліпшити навички сприйняття мовлення англійською на слух. Для вивчення використовувалися тематичні підкасти Professionals 1 та Professionals 2, що безпосередньо стосувалися програмних тем іноземної мови за професійним спрямуванням для студентів спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»: Business Etiquette, Company, Human Resources, Organization Management, Marketing Management and Strategic Planning, Advertising and Product development та інших.

Цікавим для вивчення нових лексичних одиниць та обговорення видався підкаст Learn English From Home, який стосувався безпосередньо вивчення англійської мови під час карантину. Актуальні питання, що стосувалися пандемії COVID-19, карантинних обмежень, особистого захисту, психологічних та методичних порад, викликали жваву дискусію. Після прослуховування епізоду підкасту студент має виконати тест на розуміння матеріалу, де після побачених результатів може повернутися до питання, яке було виконано неправильно, та виправити його, повернувшись до прослуховування епізоду ще раз, що сприяє розвитку самоконтролю. У разі незрозуміння тексту на слух у підкасті є можливість подивитися скрипт епізоду.

**Рисунок 2 – Приклад контролю аудіювання
у мобільному додатку LearnEnglishPodcasts British Council**

І наостанок, слід згадати сайт [Lingualeo.com](https://www.lingualeo.com), що має широкий спектр різноманітних тестів і завдань, таких як граматичні вправи множинного вибору, а також завдань, метою яких є засвоєння лексичних одиниць, вправ на розвиток читання і сприйняття на слух, і завдань, спрямованих на розвиток навичок говоріння, де студентам пропонується переглянути відеофрагмент, а потім відтворити діалог у парах за допомогою підказки. У період карантину сайт запустив безкоштовний Freelance Week Challenge, де протягом восьми днів студенти мали змогу розвинути навички читання та аудіювання, поповнити словниковий запас та поліпшити знання з граматики. Щоденне заняття складалося із перегляду та обговорення епізоду документального серіалу Netflix “Abstract: The Art of Design” (особливо корисним став епізод “Interior Design”, де розглядалися принципи та новітні тенденції дизайну інтер’єрів готелів та ресторанів), тесту на сприйняття на слух або на переклад уже відомих слів та граматичного тесту.

Заняття мають проходити в спокійній дружній обстановці, з переживанням позитивних емоцій. Подібні заняття сприяють підтримці інтересу до предмета, позитивні емоції забезпечують найбільш швидке запам’ятовування матеріалу (Григоренко С. Е., Сагалаева И. В., Фисунова Н. В., 2018).

Як зазначає вітчизняний дослідник С. М. Романюк, «ключовою фігурою в процесі дистанційного навчання іноземної мови є викладач, від рішення якого залежить вибір конкретної платформи дистанційного навчання та рекомендації певних онлайн-сервісів» (Романюк С. М., 2016).

Загалом спектр платформ, сайтів, служб і сервісів онлайн, підкастів для вдосконалення навичок аудіювання, читання, письма і говоріння є нескінченним, і потрібно орієнтуватися на рівень і мету вивчення мови в кожному конкретному випадку.

Список посилань

Андреев, А. А. (1999). *Дидактические основы дистанционного обучения в высших учебных заведениях* (Дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.02 – теория и методика обучения (создание и использование средств обучения)). Москва. Взято з <https://www.dissercat.com/content/didakticheskie-osnovy-distantsionnogo-obucheniya-v-vysshih-uchebnykh-zavedeniyakh>

Герасименко, І. В. (2014). Використання технологій дистанційного навчання в підготовці майбутніх бакалаврів комп'ютерних наук. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 41(3), 232-247.

Григоренко, С. Е., Сагалаева, І. В., и Фисунова, Н. В. (2018). Online-занятие как одна из форм дистанционного обучения иностранному языку в ВУЗе. *Современные проблемы науки и образования*, 5. Взято з <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=28088>

Олійник, О. В. (2014). Інноваційні технології дистанційного навчання іноземної мови для студентів немовних ВНЗ. *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. праць ХНПУ ім. Г. С. Сковороди*, 38, 238-246.

Романюк, С. М. (2016). Дистанційне навчання іноземної мови: порівняльний аналіз із сучасних платформ та онлайн-сервісів. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія. Педагогічні науки*, 1(11), 318-325.

Сидоренко, І. А. (2014). Дистанційна освіта як сучасний метод викладання іноземної мови. *Придніпровські соціально-культурні читання: матеріали III всеукр. наук. конф. з міжнар. участю у 4 ч., (м. Дніпропетровськ, 29 листоп. 2014 р.)*, 2.

Тимченко, А. А., Триус, Ю. В., Стеценко, І. В., та Оксамитна, Л. П. (2010). *Інформаційно-аналітична система контролю та оцінювання навчальної діяльності студентів ВНЗ: монографія*. Черкаси: МакЛаут.

Триус, Ю. В., Герасименко, І. В., та Франчук, В. М. (2012). *Система електронного навчання ВНЗ на базі MOODLE: метод. посіб.* Черкаси.

British Council: Learn English Online. Взято з <https://learnenglish.britishcouncil.org>

Kahoot. Взято з www.kahoot.it.

Lingualeo. Взято з <https://lingualeo.com>

References

Andreyev, A. A. (1999). *Didactic foundations of distance learning in higher educational institutions*. (Doctoral dissertation in Pedagogical Sciences: 13.00.02 – theory and methodology of training (creation and use of learning tools)). Moscow. Retrieved from <https://www.dissercat.com/content/didakticheskie-osnovy-distantsionnogo-obucheniya-v-vysshih-uchebnykh-zavedeniyakh>

- British Council: Learn English Online. Retrieved from <https://learnenglish.britishcouncil.org>
- Herasymenko, I. V. (2014). The use of distance learning technologies in teaching of future bachelors of computer science. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia [Information technologies and means of education]*, 41(3), 232-247. [in Ukrainian].
- Hryhorenko, S. E., Sagalaeva, I. V., & Fisunova, N. V. (2018). Online lesson as a form of distance learning of a foreign language in higher educational establishment. *Sovremennyye problemy nauki i obrazovaniya [Modern problems of science and education]*, 5. Retrieved from <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=28088>
- Kahoot. Retrieved from www.kahoot.it.
- Lingualeo. Retrieved from <https://lingualeo.com>
- Oliynik, O. V. (2014). Innovative technologies of distance learning of a foreign language for students of non-language universities. *Linhvistychni doslidzhennia [Linguistic research]: coll. of sci. papers of Kharkiv National Pedagogical University named after H. S. Skovoroda*, 38, 238-246. [in Ukrainian].
- Romanyuk, S. M. (2016). Distance learning of a foreign language: comparative analysis of modern platforms and online services. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu imeni Alfreda Nobelia. Seriya: Pedagogika i psykholohiia. Pedagogichni nauky [Bulletin of the Dnipro University named after Alfred Nobel. Series: Pedagogics and psychology. Pedagogical Sciences]*, 1(11), 318-325. [in Ukrainian].
- Sydorenko, I. A. (2014). Distance education as a modern method of teaching a foreign language. *Prydniprovski sotsialno-kulturni chytannia [Pridneprovsk socio-cultural readings]: materials of III all-Ukr. sci. conf. with int. participation in 4 vol., (Dnipropetrovsk, Nov. 29, 2014)*, 2. [in Ukrainian].
- Tryus, Yu. V., Herasymenko, I. V., Franchuk, V. M. (2012). *The system of electronic education in higher educational establishments on the basis of MOODLE: method. tutorial*. Cherkasy. [in Ukrainian].
- Tymchenko, A. A., Tryus, Yu. V., Stetsenko, I. V., Oksamytna, L. P. (2010). *Informational and analytical system of control and evaluation of educational activities of university students: monograph*. Cherkasy: MakLaut. [in Ukrainian].

O. A. Starynets, D. V. Harashchenko

TECHNOLOGIES OF COMMUNICATIVE COMPETENCIES FORMATION OF PROFESSIONALS IN THE FIELD OF HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS

The article deals with the development of a unified method for conducting distance learning classes in a foreign language in non-linguistic universities, especially for students majoring in 241 "Hotel and restaurant business". The need of the hotel and restaurant industry for specialists who are fluent in a foreign language in their professional activities makes it necessary to find new approaches to solving the problem of optimizing distance learning of foreign languages for students of this specialty in order to improve their language and speaking skills. The purpose of the article is to consider and summarize effective teaching aids using innovative technologies of distance education in teaching a foreign language for professional purposes for students majoring in 241 "Hotel and restaurant business".

The scientific novelty is to develop effective pedagogical methods and techniques using innovative technologies for distance learning of a foreign language for professional purposes and is an attempt to identify the most convenient platforms and online services for further development of effective methods of teaching a foreign language for professional purposes for students majoring in 241 "Hotel and restaurant business".

The article describes the use of ZOOM platform, Viber program, various services and online resources like Kahoot, Flipgrid, LearnEnglish from British Council, LinguaLeo for distance learning of English.

The choice of a specific distance learning platform and the recommendation of certain online services depends on the decision of a teacher, who must focus on the program requirements, the level of students' knowledge and their motivation, and technical resources. In general, the range of platforms, websites, online services and podcasts to improve listening, reading, writing and speaking skills is infinite, and the level and goals of language learning must be considered in each case.

Keywords: *communicative competencies, distance learning technologies, information technologies, online platforms, online services, podcasts.*

Статтю подано до редакції 18.08.2020